

TEKSTEN**HELAS, L'AVOY JE DESSERVY**

Helas, l'avoy je desservy
d'estre si rudement traicté?
Par Dieu, nenny, car j'ay esté
cil qui a loyaument servy.
Je scay bien ce que ung soir je vy,
donc oncques puis
ne fus haitié.
Quant je vy iouer a l'enuy,
je congneu bien sa voullenté.
Incontinent je la quitte,
car plus ny avoit de renyu.

MA BOUCHE RIT

Ma bouche rit et ma pensee pleure.
Mon oeil s'esjoye et mon [cueur] mauldit
l'heure
qu'il eut le bien que sa sancté deschace
et le plaisir que la mort me pourchace
sans resconfort qui m'aide ne sequeure.
Ha, [cueur] pervers,
faulsaire et mansongier,
ditez comment avez ousé songier
que de faulser ce qu'aviez promis.
Puis qu'en ce point vous vous voulez
venger,
pensez bien tost de ma vie abreger:
vivre ne puis ou point ou m'avez mis.
Voustre pitié vieult donc que je meure,
mais rigneur vieult que vivant je demeure.
Ainsi meurs vif et en vivant trespasse,
pour celer le mal qui point ne se passe
et pour couvrir le dueil ou je labeure,
ma bouche rit et ma pensee pleure.

**S'IL ADVIENT QUE MON
DUEIL ME TUE**

S'il advient que mon dueil me tue
pour vous ma seulle cher tenue,
je tiens qu'Amours sera d'acord
que je vous charge de ma mort,
affin que vous soiez congneue.

Helaas, heb ik het verdiend
om zo wreed te worden behandeld?
Zeker niet, want bij God, ik ben het die een
trouwe dienaar ben geweest.
Ik weet heel goed wat ik op die avond heb
gezien en waardoor ik niet op mijn
gemak ben.
Toen ik merkte hoe verveeld ze was,
wist ik wel waar ze naartoe wilde.
Meteen heb ik haar verlaten,
want daar was niets meer tegen te doen.

Mijn mond glimlacht en mijn binnenste
huilt.
Mijn ogen zijn blij en mijn hart vervloekt
het uur waarop het de weldaad kreeg die
mijn gezondheid sloop en vervloekt het
plezier waarvoor de dood mij opjaagt,
er is niemand die mij helpt of steunt.
Ach, verdorven, vals en bedrieglijk hart,
zeg op, hoe durf je te dromen over liegen,
over wat mij was beloofd?
Omdat je je op dit punt wreken wil,
bedenk maar vlug hoe mijn bestaan kan
worden ingekort: ik kan niet leven in deze
staat.
Jouw medelijden wil dus dat ik sterf, maar
je wreedheid wil dat ik in leven blijf.
Zo sterf ik levend en levend vind ik de
dood. Maar om de kwaal die niet overgaat
te verbergen en om het verdriet te verhul-
len, glimlacht mijn mond en huilt mijn
binnenste.

Als het zover komt dat mijn verdriet om u,
mijn enige geliefde, mijn ondergang
wordt, dan verwacht ik dat de Liefde er-
mee zal instemmen dat ik u van mijn dood
beschuldig, opdat u erom bekend zal zijn.

Helas, or estez vous tenue
le chief d'onneur dessoubz la nue,
mais voustre bruit se perdra fort.

Si ma cause est bien debatue
davant la court d'Amours et veue,
pensez vous que vous n'aiez tort?
Si aurez voir s'il vient au fort,
ma fin vous sera cher vendue.

FORS SEULLEMENT

Fors seulement l'actente que je meure
en mon, las, [cueur] nul espoir ne demeu-
re, car mon malheur si tresfort me tour-
mente qu'il n'est douleur que par vous je ne
sente, puis que je suis de vous perdre bien
seure.

Vostre rigneur follement me court seure
qu'en ce parti il fault que je m'asseure,
dont je n'ay bien qui en rien me contente.

Mon desconfort toute seulle je pleure
en mauldissant sur ma foy a toute heure
ma loyauté qui tant me fait dolente.
Las que je suis de vivre mal contente
quant de par vous n'ay riens qui me
sequeure.

TANT EST MIGNONNE

Tant est mignonne ma pensee
et plus qu'on ne scet femme
qu'il est tout cler que c'est la dame
qui de nulle aultre n'est passee.

Ma joye est morte et trespassee
si brief ne la voy,
sur mon ame.

En valleur est tant exaucee
que sien, vueille ou non, je me clame
et n'ay pas peur
que nul m'en blasme
car sur toutes est avancee.

Ach, u wordt nu onder de hemel nog aan-
gezien als de leider van de eerbaarheid,
maar uw reputatie zal snel afnemen.

Als mijn zaak, goed beargumenteerd,
voor de rechtbank van de Liefde is geko-
men, denkt u dan niet dat u ongelijk zult
krijgen? U zult zien, het zal zover komen:
mijn dood zal u duur komen te staan.

Behalve enkel het vooruitzicht van mijn
dood, heeft mijn vermoeide hart geen en-
kele hoop meer. Mijn doffe ellende kwelt
me zo, al mijn pijn is vanwege u, omdat ik
er zeker van ben dat ik u ga verliezen.

Uw onverschilligheid zit me op de huid.
Een ding weet ik zeker: niets maakt me
nog gelukkig.

In mijn eentje huil ik om mijn wanhoop
terwijl ik – god betere – ook op elk mo-
ment mijn trouw vervloek, die me zó
bitter smaakt. Ach, wat ben ik ongelukkig
in mijn leven als ik wat u betreft op geen
vervolg moet rekenen.

Zó charmant en lief zijn mijn gedachten
aan haar, veel meer dan aan welke andere
vrouw ook, dat het duidelijk is dat zij de
dame is die door niemand kan worden
overtroffen.

Mijn vreugde is ontzield
en levenloos
als ik haar niet snel te zien krijg.

Haar aanzien is zo groot,
dat ik aanspraak op haar moet maken,
of ze nu wil of niet. Ik ben niet bang dat
iemand me erom berispt, want ze staat
bij mij op nummer één.

J'AY PRIS AMOURS

J'ay pris amours a ma devise
pour conquerir joyeuseté.
Heureux seray en cest esté
si puis venir a mon emprise.

S'il est aulcun qui m'en desprise,
il me doit estre pardonné.

Il me semble que c'est la guise.
Qui n'a riens, il est debouté
et n'est de personne honoré.
N'esse pas donc droit
que je vise?

ESCU D'ENNUY

Escu d'ennuy seme de plours,
bordé de saible et de feblesse,
ung cueur pale de grant tristesse:
telz armes porte je amours.

Timbre de piteuses clamours,
couronne d'amere aspresse,
ordonnés, las, m'avez tousjours,
ma tresbelle dame et maïstresse,
criez harou ou quel destresse
au langoureux plain de dolours.

HENRI PHLIPPET

Henri Phlippet, le vert me fais porter
pour ton douls vie [sic] que [sic]
que je vis si plaisant.
Tu me samblois estre leal amant
dont mon amour te vauls du tout donner.

Car tu n'es pas home pour refuser.
En fais, en dis tu te portes
vaillant.

Couvertement,
sans nul samblant monstrier,
mon povre cuer nuyt et jour va pensant
contre Fortune qui ne va che gardant
pour nous tous deux
en ses las attrapper.

Om vreugde te vinden,
heb ik van liefde mijn devies gemaakt.
Als ik mijn uitdaging deze zomer
kan realiseren, dan zal ik gelukkig zijn.

Als iemand me daarom veracht,
dan zij het me vergeven.

Het lijkt me dé manier, immers, wie niets
in zijn mars heeft, wordt afgewezen
en door niemand gerespecteerd.
Is het dus niet begrijpelijk
waarop ik aas?

Een schild van droefenis, doordrenkt van
tranen, met zand en zwakheid omkleed,
een flets hart vervuld van groot verdriet,
dat zijn de wapens waarover ik beschik,
liefde.

Een helm van zielige klaagzangen,
een kroon vol wrange bitterheid,
u hebt me steeds opgedragen, helaas nog
aan toe, mijn allermooïste dame en min-
nares, een vuist te maken tegen zoveel
wanhoop en smartelijke neerslachtigheid.

Henri Phlippet, je laat me een groen ge-
waad dragen vanwege je zachte [blik]
die ik zo charmant vind.
Je leek me een loyale minnaar,
mijn liefde [wil] jou dus alles geven.

Je bent immers geen man om nee tegen te
zeggen. In je spreken ben je
onverschrokken.

In het geniep
en zonder iets te laten blijken
probeert mijn arme hart dag en nacht
tegen Fortuna een plan te bedenken,
omdat zij er geen brood in ziet om ons
allebei in de val te lokken.

J'AY DES SEMBLANS

J'ay des semblans tant que je vueil,
mais du surplus il n'est nouvelle,
car par ma foy la bonne et belle
n'a pas le cueur tel comme l'ueil.
Se je me plains ou je me dueil,
mais que sans plus soye pres d'elle,
j'ay des semblans [...]
Nul aultre bien je n'en recueil
fors que par foiz elle m'apelle
mon amy et puis se rapelle.
Mais quoy que j'aye, ou joie ou dueil,
j'ay des semblans [...]

JE NE FAYS PLUS

Je ne fais plus, je ne dys ne escrips.
En mains escrips
l'on trouvera mes regretz et mes plains,
des livres plains,
ou le mains mal que je puis,
les escrips.
Toute ma joye est de surpris [sic]
et escrips en dueil concris.
Il est a naistre a
qui je m'en plains.
Si mes sens ont aulcuns douls motz
escrips, ilz sont perscris.
Je passe temps par desers et par
plains. Helas, me plains
d'aulcunes gens plus traitres
qu'Entecris.

TOUSDIS VOUS VOY

Tousdis vous voit mon souvenir,
quelque part qu'aler et venir
je puisse. Helas, ainsi m'aïst Dieux.
Il fait l'office de mes yeulx
jusques vous voye au revenir.
Ma pensee et mon desir
n'a loing de moy aultre plaisir,
esperant en brief d'avoir mieulx.
Mays lors que je pourray choisir
vo gent oeillet, tant resjoir
voïrés mon cueur saillant es cieulx,
oubliant le temps angoisseux
ou a present suis sans faillir.

Schone schijn is er genoeg,
maar van iets meer is geen sprake,
want hoe oprecht ik ook ben,
haar hart weerspiegelt haar ogen niet.
Als ik klaag of droevig ben
en tegelijk ook in haar buurt ben,
dan is er schone schijn genoeg.
Niks valt er te rapen
behalve het feit dat ze me
mijn vriend noemt en het zich dan plots
herinnert. Maar of ik nu blij ben of triest,
schone schijn is er genoeg.

Ik doe niks meer,
zeg of schrijf niks meer.
Men zal boeken vol terugvinden
met daarin – zo goed en zo kwaad ik kan –
de schrijfsels over mijn onvrede en mijn
gejammer.
Al mijn vreugde is door zuchten
en jammerklachten tot rouw geworden.
Hij tot wie ik mijn gekerm richt,
moet nog geboren worden.
Als mijn geest ooit troostende woorden
heeft geschreven, dan zijn die volkomen
vergaan. Ik ga door een periode van
eenzaamheid en geklaag. Ach, het valt me
zwaar dat sommige mensen verraderlijker
zijn dan de antichrist.

Eeuwig en altijd staat de herinnering aan u
me voor de geest, waar ik ook kom of ga.
Ach, zo staat God me bij, Hij is mijn ogen
totdat ik u bij uw terugkomst kan zien.
Mijn gedachte en mijn verlangen
hebben buiten [u] geen enkel plezier,
in de hoop op beterschap.
Als ik er echter voor kon kiezen uw lieve
gelaat met eigen ogen te zien, dan zou u
mijn hart zó blij zien worden, het zou
reiken tot de hemel en daarbij de benauw-
de tijd vergeten waarin ik me nu zonder
ophouden bevind.

[Alle vertalingen: Brigitte Hermans / AMUZ]